

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Ławnik SN Jarosław Gałkiewicz

Protokolant starszy inspektor sądowy Anna Rusak

przy udziale P. C. - prokuratora Prokuratury Okręgowej w P.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu
7 maja 2024 r.,

odwołania prokuratora P. C. od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy
Prokuratorze Generalnym z dnia 12 lutego 2024 r., sygn. akt [...],
w przedmiocie obniżenia wysokości jego wynagrodzenia na czas trwania
zawieszenia w czynnościach służbowych

postanowił:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że na
podstawie art. 152 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku – Prawo
o prokuraturze, dalej powoływana jako p.p. obniżyć do 80 % wysokość
wynagrodzenia P. C. – prokuratorowi Prokuratury Okręgowej w P. na
czas trwania jego zawieszenia w czynnościach służbowych,

2. w pozostałym zakresie zaskarżone postanowienie utrzymać
w mocy,

3. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

[M. T.]

UZASADNIENIE

Prokurator Okręgowy w P. zarządzeniem z dnia 3 stycznia 2024 r. o nr [...], zawiesił P. C. - prokuratora Prokuratury Okręgowej w P., w czynnościach służbowych na okres 6 miesięcy z jednoczesnym odsunięciem go od wykonywania obowiązków służbowych, a to wobec podejrzenia dopuszczenia się przez prokuratora przewinienia dyscyplinarnego wyczerpującego znamiona występku z art. 178 § 1a k.k. Zarządzenie jest prawomocne.

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym po rozpoznaniu wniosku Prokuratora Okręgowego w P. z dnia 3 stycznia 2024 r. w przedmiocie obniżenia do wysokości 50% wynagrodzenia prokuratorowi P. C. na czas trwania jego zawieszenia w czynnościach służbowych, na mocy postanowienia z dnia 12 lutego 2024 r., sygn. akt [...], obniżył do 60 % wysokość wynagrodzenia prokuratora P. C. na czas trwania jego zawieszenia w czynnościach służbowych.

Odwołanie od powyższego postanowienia złożył prokurator P. C. W odwołaniu **zarzucił** błąd w ustaleniach faktycznych mający istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez niezasadne ustalenie, że stopień społecznej szkodliwości czynu jest wysoki bez podania przesłanek na podstawie jakich sąd dokonał takich ustaleń i pominięcie w tym zakresie postawy Skarżącego tak przed zaistnieniem zdarzenia, jak również po zdarzeniu, okoliczności samego zdarzenia oraz faktu, iż nie przyznał się do popełnienia zarzuconego czynu, która to kwestia będzie wyjaśniana w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego w Prokuraturze Okręgowej w P., pominięciu przesłanki jego postawy przed, w trakcie, oraz po zdarzeniu z dnia 2 stycznia 2024 r., pominięciu sytuacji materialnej i oparcie się w tym zakresie na oświadczeniach majątkowych, co skutkowało obniżeniem wynagrodzenia do 60 %, w sytuacji gdyby dokonano prawidłowych ustaleń faktycznych i prawidłowo je oceniono zasadnym by było dokonanie obniżenia wynagrodzenia do 80 %, o co wniósł podczas posiedzenia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym.

Podnosząc powyższe zarzuty prokurator P. C. **wniósł** o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do Sądu Dyscyplinarnego przy

Prokuratorze Generalnym, względnie o jego zmianę poprzez obniżenie wynagrodzenia do 80%.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 152 § 1 p.p., w przypadku, gdy prokurator został zawieszony w czynnościach, Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, na wniosek przełożonego dyscyplinarnego, może obniżyć do 50% wysokość wynagrodzenia prokuratora na czas trwania tego zawieszenia. Poza sporem jest, iż rozstrzygnięcie o obniżeniu wysokości wynagrodzenia prokuratora jest immanentnie związane z zawieszeniem go w czynnościach służbowych, zaś koniecznym warunkiem formalnym, niezbędnym dla podjęcia takiego rozstrzygnięcia jest prawomocne zawieszenie w czynnościach prokuratora. Rozstrzyganie kwestii obniżenia wynagrodzenia możliwe jest dopiero od momentu, w którym zarządzenie w przedmiocie zawieszenia stało się prawomocne. Dopiero bowiem wówczas, gdy do tej pory jedynie natychmiast wykonalne zarządzenie przełożonego dyscyplinarnego o zawieszeniu prokuratora w czynnościach, staje się prawomocne, są spełnione warunki formalne do rozpoznania wniosku przełożonego dyscyplinarnego o obniżenie wysokości wynagrodzenia prokuratora na czas trwania zawieszenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2023 r., sygn. akt II ZZ 7/22, LEX nr 3554552). Mając na uwadze powyższe, należy wskazać, że zarządzenie z dnia 3 stycznia 2024 r. o zawieszeniu w czynnościach prokuratora P. C. na okres sześciu miesięcy jest prawomocne, gdyż prokurator nie złożył odwołania od wydanego w tym przedmiocie zarządzenia. Spełniony został zatem warunek formalny, niezbędny dla podjęcia decyzji o obniżeniu wynagrodzenia prokuratora.

W dalszej kolejności należy odnieść się do zakresu wysokości obniżenia wynagrodzenia prokuratora, które pozostawione zostało do swobodnego uznania sądów dyscyplinarnych, z jedynym zastrzeżeniem, że obniżenie to nie może przekraczać 50 % wysokości przysługującego prokuratorowi wynagrodzenia. Z literalnego brzmienia przepisu art. 152 § 1 p.p. wynika, że możliwe jest jedynie obniżenie całości wynagrodzenia prokuratora, tj. wszystkich jego składników do maksymalnie 50 %. Ustawodawca nie sprecyzował jednak przesłanek, które determinowałyby sposób owego miarkowania. W orzecznictwie (dotyczącym

wprawdzie sędziów, jednakże w pełni aktualnym na gruncie postępowań dotyczących prokuratorów) przyjmuje się, iż decydującym czynnikiem przy wartościowaniu skali obniżenia wynagrodzenia jest stopień społecznej szkodliwości czynu, jego odbiór społeczny i korporacyjna szkodliwość, stopień nasilenia domniemanej winy sprawcy, a także zakres naruszenia dobrego wizerunku władzy sądowniczej oraz postawa sprawcy (por. uchwały Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego: z dnia 9 czerwca 2009 r., sygn. akt 35/09, LEX nr 1288872, z dnia 25 czerwca 2012 r., sygn. akt SNO 21/12, LEX nr 1231614). Za mające znaczenie drugorzędne, które wyjątkowo mogą rzutować na poziom obniżenia wynagrodzenia uznaje się natomiast okoliczności dotyczące warunków osobistych sędziego, jego stanu rodzinnego, czy sytuacji majątkowej (por. np. uchwała Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 marca 2007 r., sygn. akt SNO 14/07, LEX nr 471781).

Prokurator P. C., w odwołaniu, w istocie nie kwestionuje słuszności obniżenia jego wynagrodzenia, natomiast nie godzi się z przyjętym przez sąd *meriti* zakresem zmniejszenia wynagrodzenia, upatrując w dotychczasowym przebiegu jego służby, stażu pracy oraz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej przesłanek uzasadniających przyjęcie niższej wysokości obniżenia wynagrodzenia. Według prokuratora P. C. zasadnym byłoby dokonanie obniżenia wynagrodzenia do 80%. Sąd Najwyższy podzielił argumentację zawartą w odwołaniu. Należy uwzględnić postawę prokuratora P. C. w trakcie zatrzymania przez funkcjonariuszy Policji do kontroli drogowej w dniu 2 stycznia 2024 r., a także jego zachowanie w trakcie kolejnych czynności przeprowadzanych z jego udziałem (nie były one w żaden sposób przez niego utrudniane). Wobec prokuratora P. C. nigdy nie prowadzono postępowania dyscyplinarnego, a przebieg jego dotychczasowej służby, przed zdarzeniem z dnia 2 stycznia 2024 r., można ocenić jako nienaganny. Opisana przez prokuratora P. C. jego sytuacja majątkowa, w tym wymagane zobowiązania finansowe i udzielana pomoc finansowa rodzicom, synowi, a także teściowej, wskazują, że obniżenie jego wynagrodzenia o 40% może w znaczący sposób wpłynąć na byt jego rodziny oraz istotnie pogorszyć warunki materialne. Dlatego też w ocenie Sądu Najwyższego zachodziły podstawy do zmiany zaskarżonego postanowienia w zakresie wysokości obniżonego wynagrodzenia. Sąd Najwyższy

co oczywiste ma na uwadze stopień społecznej szkodliwości zarzuconego prokuratorowi przewinienia dyscyplinarnego, które wyczerpuje jednocześnie znamiona występku z art. 178 § 1a k.k.. Obniżenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez prokuratora P. C. o 20%, w wystarczający sposób powinno zabezpieczyć interes publiczny w kontekście postrzegania przez obywateli działania prokuratorów. Niewątpliwie, P. C. jako pełniący urząd prokuratora Prokuratury Okręgowej w P., zobowiązany jest do ponadprzeciętnego przestrzegania porządku prawnego, tak by nie przynosić ujmy środowisku prokuratorskiemu. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że chodzi tu o zachowania, które godzą w autorytet prokuratora, obniżają jego prestiż w społeczeństwie i osłabiają do niego zaufanie jako rzecznika prawa i stróża praworządności, a standard oczekiwań, które wyznaczają kryteria oceny zachowania prokuratora, jest znacznie wyższy, aniżeli oczekiwany wobec obywatela niezajmującego tak istotnego społecznie stanowiska.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]